

Innspill - Norges vei ut av koronakrisen

Statsministeren ønsker som nevnt innspill til regjeringens arbeid for «Norges vei ut av koronakrisen». Hvordan bør vi utforme næringspolitikken fremover, med utgangspunkt i dagens økonomiske nedgang og hva som er våre langsiktige utfordringer.

Vår bransje

Befolkningens samlede konsum av mat på daglig basis er relativt uberørt av koronasituasjonen. Det som påvirkes er hvordan volumet fordeles på de ulike kanalene hvor forbrukerne handler, samt bortfallet av grensehandelen. Aktørene i kjøtt- og fjørfebransjen treffes ulikt av koronasituasjonen og proporsjonalt med andelen av salget rettet mot Horeca.

1. Hvilke tiltak skal til for å begrense konsekvensene av koronakrisen på lang sikt?

Det er tre forhold KLF mener må prioriteres for å komme tilbake til «normalen» så raskt som mulig:

- A. Merkostnader påløpt som følge av korona-situasjonen, må kunne skyves framover i verdikjeden til forbruker. Regjeringen må si offentlig at dette er en forventning! Dramatikken i koronasituasjon må overstyre frykten for å gi denne type signaler til markedet.
- B. Horeca-markedet må raskt komme i gang. Å få åpnet restauranter, kantiner, catering etc innenfor rammen av godt smittevern, er avgjørende. Mva i Horeca-sektoren bør settes som i dagligvare. Arbeidsgivere bør kunne doble grensen for gaver til ansatte uten skatteplikt når matprodukter gis.
- C. MatPrats opplysningsvirksomhet er gull verdt!

2. Hva er nødvendig forutsetninger for å styrke landbrukets- og matvareindustriens konkurranseevne i et langsiktig perspektiv?

Det er seks forhold KLF peker på:

- A. De store aktørene må fortsette å effektivisere sin produksjon, logistikk, produkt-utvikling etc for å styrke norsk konkurransekraft mot import og grensehandel. De økonomiske insentivene til dette, bør forsterkes.
- B. De små/mellomstore kjøtt- og fjørfedriftene må settes bedre i stand til å finne nisjer og skape mangfold i markedet. Stabil markedsadgang må også til! Innovasjon Norge bør «gjenopplive» tilbudet om PU-nettverk til kjøtt- og fjørfebransjen. Effekten av slike nettverkene er svært god.
- C. Avgifter som bidrar til økt handelslekkasje må reduseres. Matmomsen må være lik for alle matprodukter.

28. april 2020

- D. Lav arbeidsgiveravgift og økt mulighet for midlertidig ansettelse vil gi bedriftene økt vilje til å ta flere inn i arbeid raskt.
- E. Det er nødvendig å få en mer konkurransenøytral måte å håndtere produksjons- og markedstilpasningen fram til målepunktet for bondens inntekt på. Det bør snarest i medhold av forskrift, åpnes for at bransjeorganisasjoner kan og skal samarbeide i den hensikt å oppnå markedsbalanse for å innfri Stortingets forventninger. EU har til orientering åpnet for slik dialog gjennom forordning (EF) 1308/2013.
- F. Tilrettelegge bedre for innenlands bearbeiding.

3. Hva kan bidra til klimavennlig omstilling og vekst innenfor den delen av verdikjeden eller sektoren du representerer?

- A. Markedets forventninger er den viktigste driveren for de største aktørene. Å øke omstillingsmotivasjonen gjennom reduserte avgifter for gode klimaløsninger, i tillegg til å forsterke tilskuddsordningene, er likevel viktig.
- B. For SMB er kunnskap, kompetanse, tid og veiledning de største begrensingene. Å bidra til å skape det tidsmessige og økonomiske «rommet» som gjør at bedriftene setter fokus på temaet, vil sannsynligvis gi både raske og betydelige resultater. PU-modellen er nøkkelen også her.

4. Hvilke tiltak er nødvendige for å utvikle teknologiske og/eller digitale løsninger som reduserer problemer og utfordringer avdekket under denne krisen?

Det er to forhold KLF vil peke på:

- A. Øke satsingen på den matteknologiske utviklingen; alle forbedringer som forlenger holdbarhet på produktene er vesentlige. Reduser krav om bedriftenes kontantbidrag i FoU-prosjekter – la tidsbruk kunne telle inntil 100 prosent. Skattefunn-ordningen bør forsterkes med at det gis et kontantbidrag i tillegg til skattefradraget i kommende 3-årsperiode.
- B. Effektivisering på bransjenivå gjennom bruk av digitalisering, forutsetter bransjestandarder og -koder. Kjøtt- og fjørfebransjen bør gjennom støtte fra Innovasjon Norge settes i stand til å gjøre denne jobben på samme måte som gjennom Bit-prosjektene på 2000-tallet. Dette vil bygge oppunder, og forsterke, regjeringens satsing på OPS innenfor landbruks- og matsektoren.

KLF stiller når som helst opp for å utdype disse punktene.

Vennlig hilsen

Bjørn-Ole Juul-Hansen
Administrerende direktør
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund